

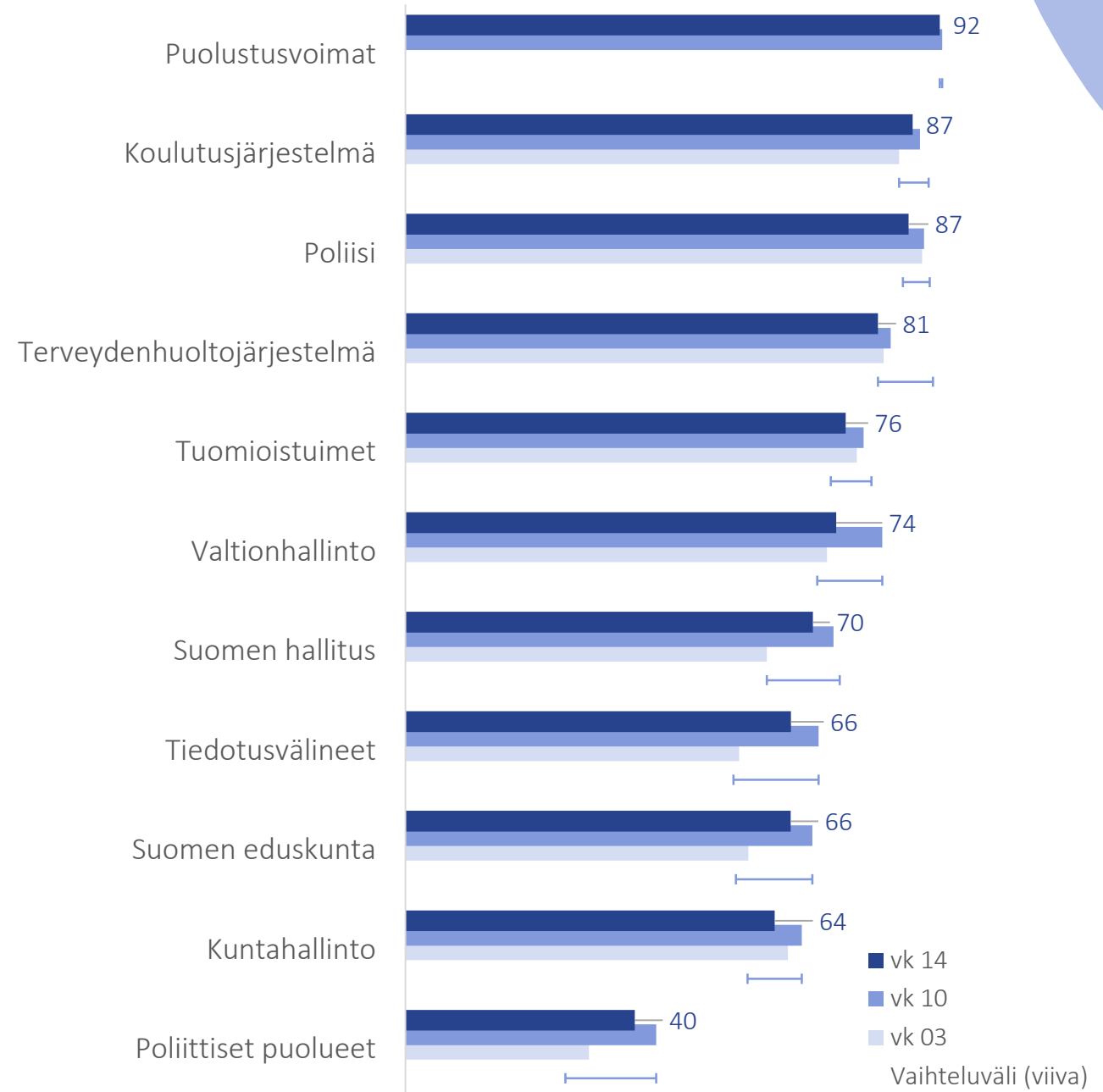

11c. Kuinka paljon henkilökohtaisesti luotat seuraaviin tahoihin?

(luottaa melko paljon tai täydellisesti)

Vaihteluväli kuvaa pienintä ja suurinta vastausosuutta, joka on ilmennyt Kansalaispulssin kyselykierroksilla 04/2020 alkaen.

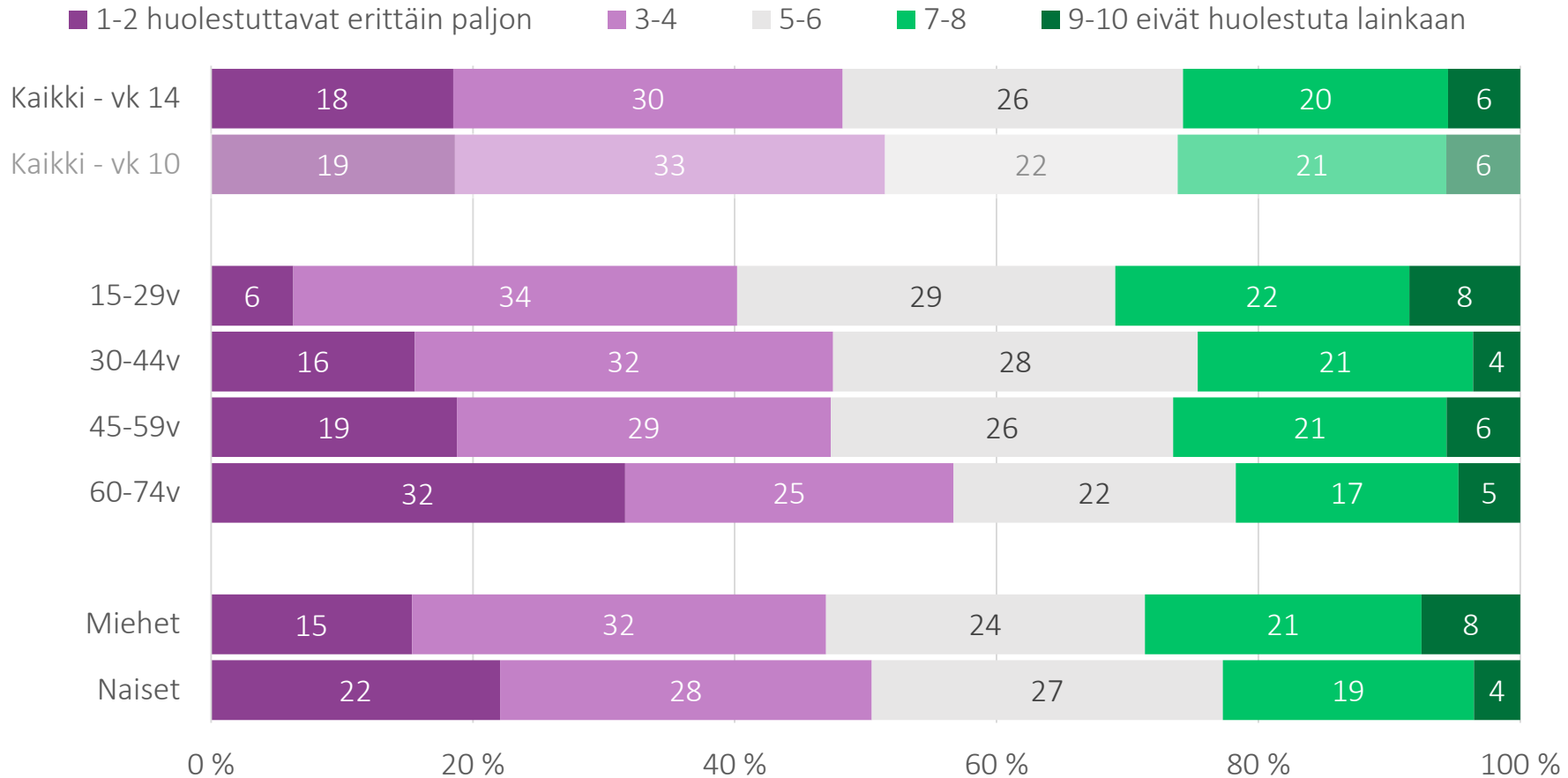
Kierros 33 / vk 10: Kyselyyn on lisätty puolustusvoimat, ja kyselystä on poistettu pankit sekä suuryritykset.

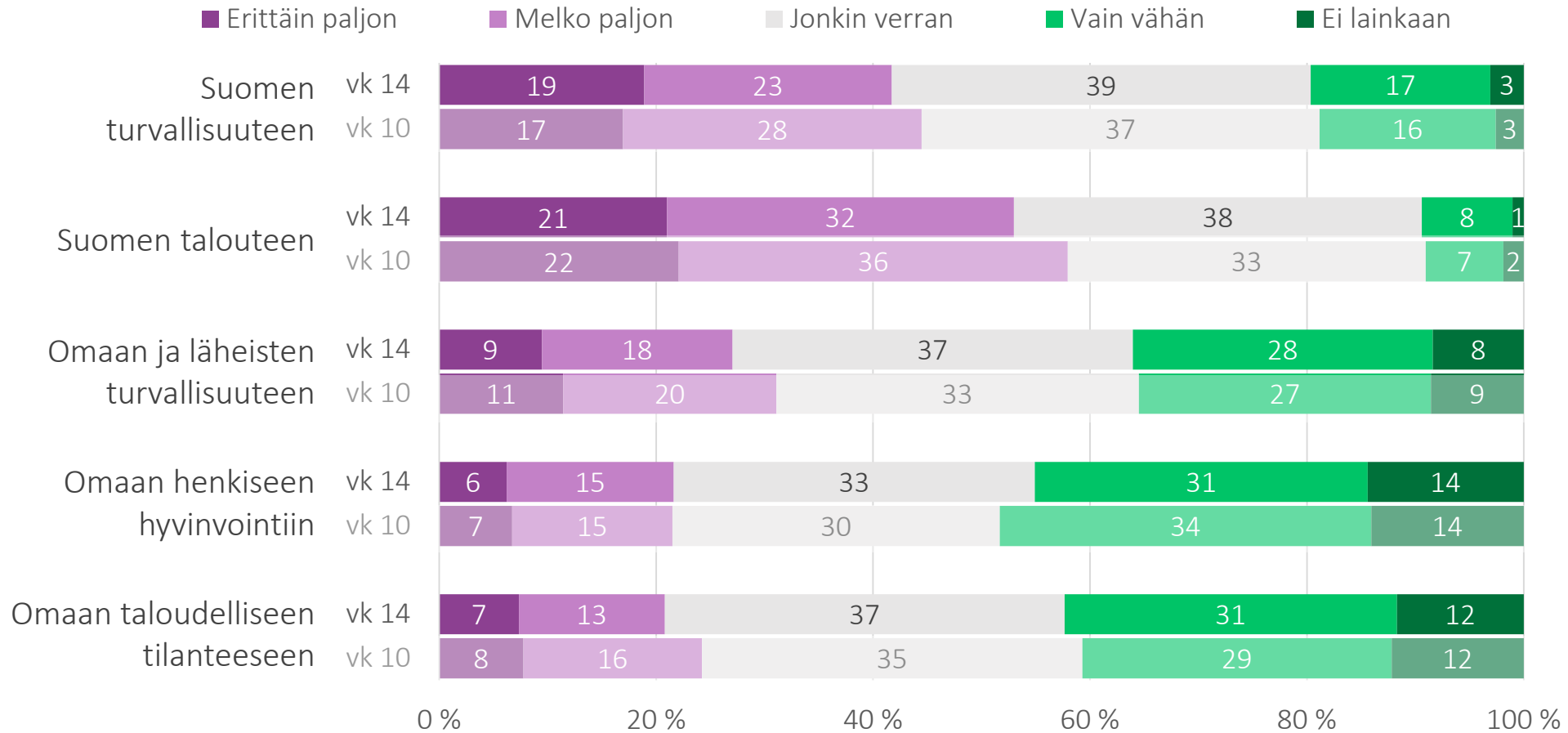
Ukrainan kriisi

- 35: Kuinka paljon Ukrainan kriisi ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa huolta tällä hetkellä?
- 36A: Aiheuttaako sinussa huolta Ukrainan kriisin vaikutukset...
 - a) Suomen turvallisuuteen
 - b) Suomen talouteen
 - c) Omaan ja läheisten turvallisuuteen
 - d) Omaan henkiseen hyvinvointiin
 - e) Omaan taloudelliseen tilanteeseen
- 36B: Aiheuttaako sinussa huolta sodan laajeneminen Ukrainasta?
- 37. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?
 - a) Viranomaiset ovat varautuneet hyvin Ukrainan kriisin kaltaisia vakavia häiriötilanteita varten.
 - b) Hyväksyn EU:n Venäjälle asettamat talouspakotteet, vaikka niistä voi koitua tuntuvaa vahinkoa Suomelle.
 - c) Suomen pitää ottaa tarvittaessa vastaan merkittäviäkin määriä Ukrainan pakolaisia.
 - d) Olen joutunut viimeisen kuukauden aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi
 - e) Aion siirtää isompia hankintoja tuonnemmaksi kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi
- 44. Oletko viimeisen kuukauden aikana havainnut omakohtaisesti:
 - a) ...tarkoituksellisen harhaanjohtavaan tietoon perustuvia vaikuttamisyrityksiä internetissä tai sosiaalisessa mediassa?
 - b) ...internetpalveluissa toimintahäiriöitä tai henkilökohtaiseen tietoturvaan liittyviä ongelmia?

35. Kuinka paljon Ukrainan kriisi ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa huolta tällä hetkellä?

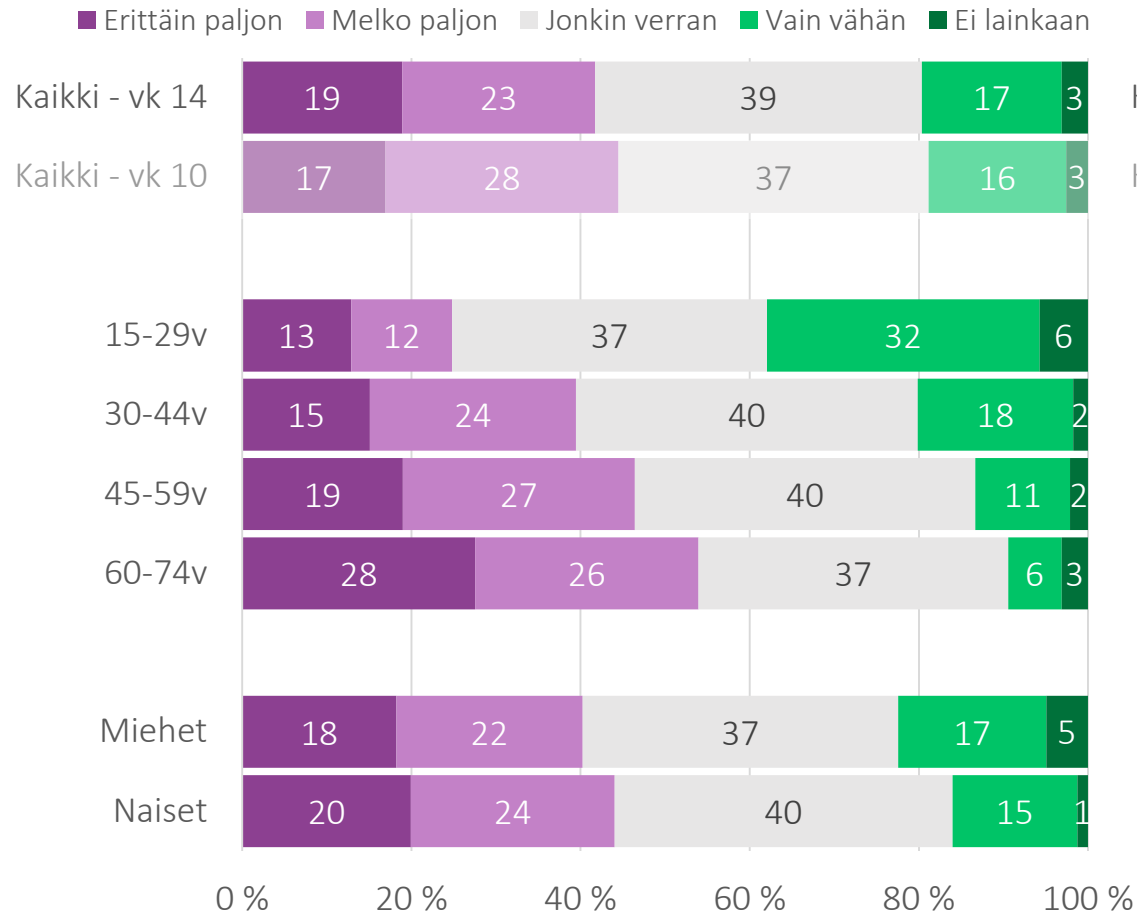
36Aa-e. Aiheuttaako sinussa huolta Ukrainan kriisin vaikutukset...

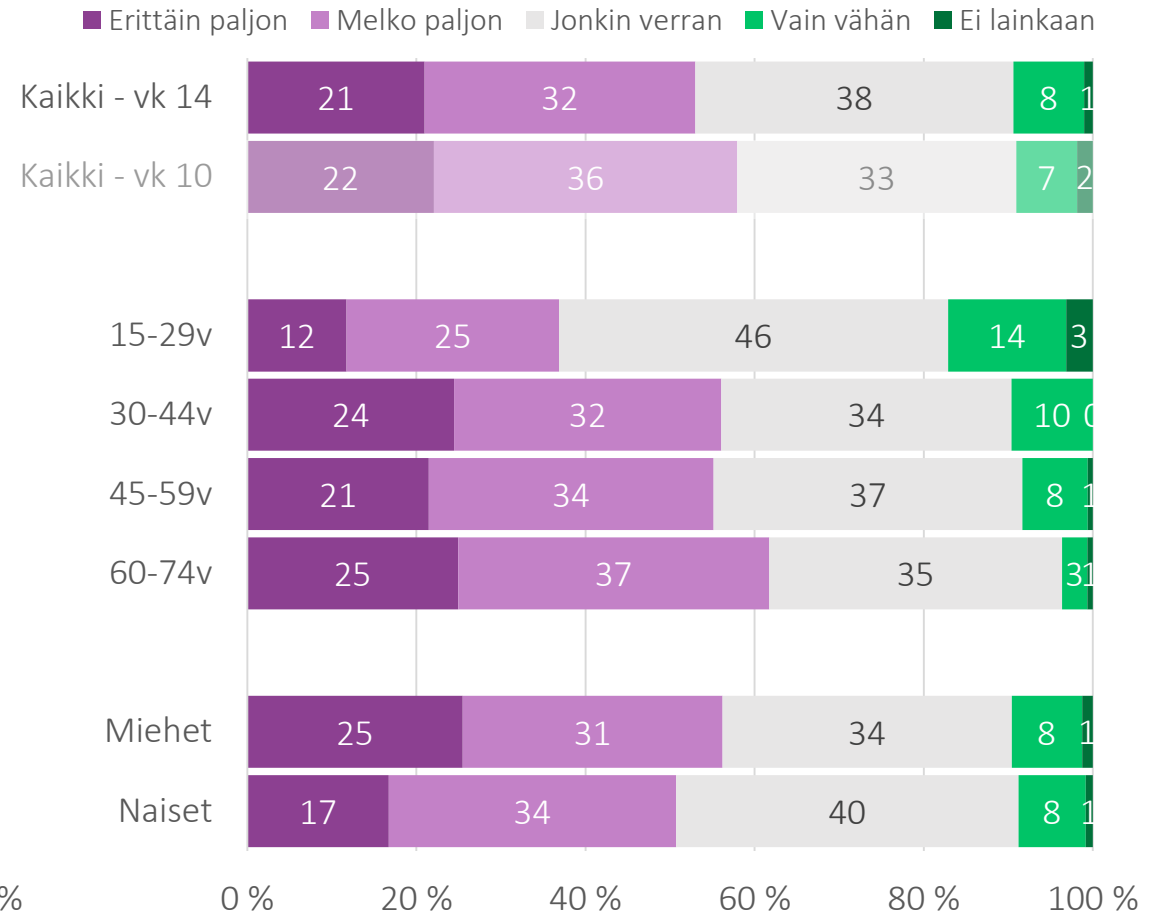
36Aa-e. Aiheuttaako sinussa huolta Ukrainan kriisin vaikutukset...

Suomen turvallisuuteen

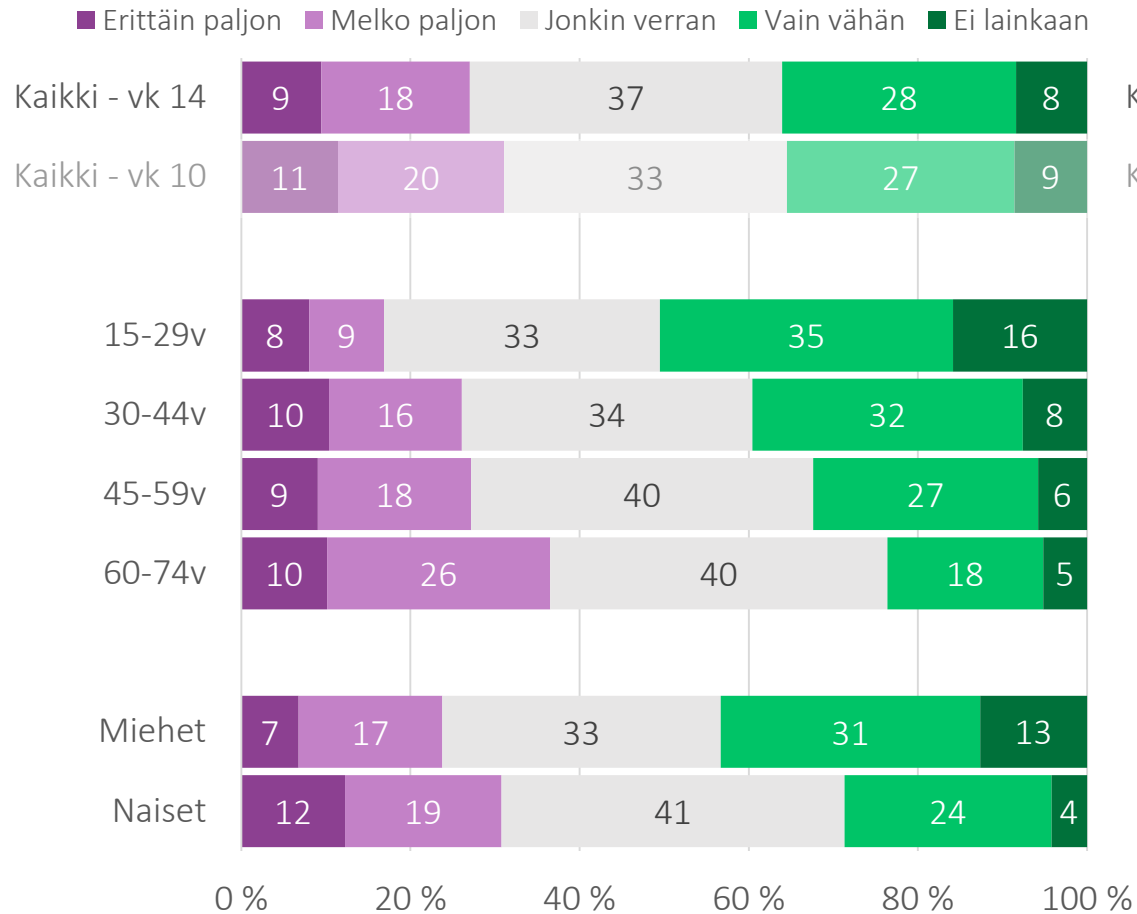
Suomen talouteen

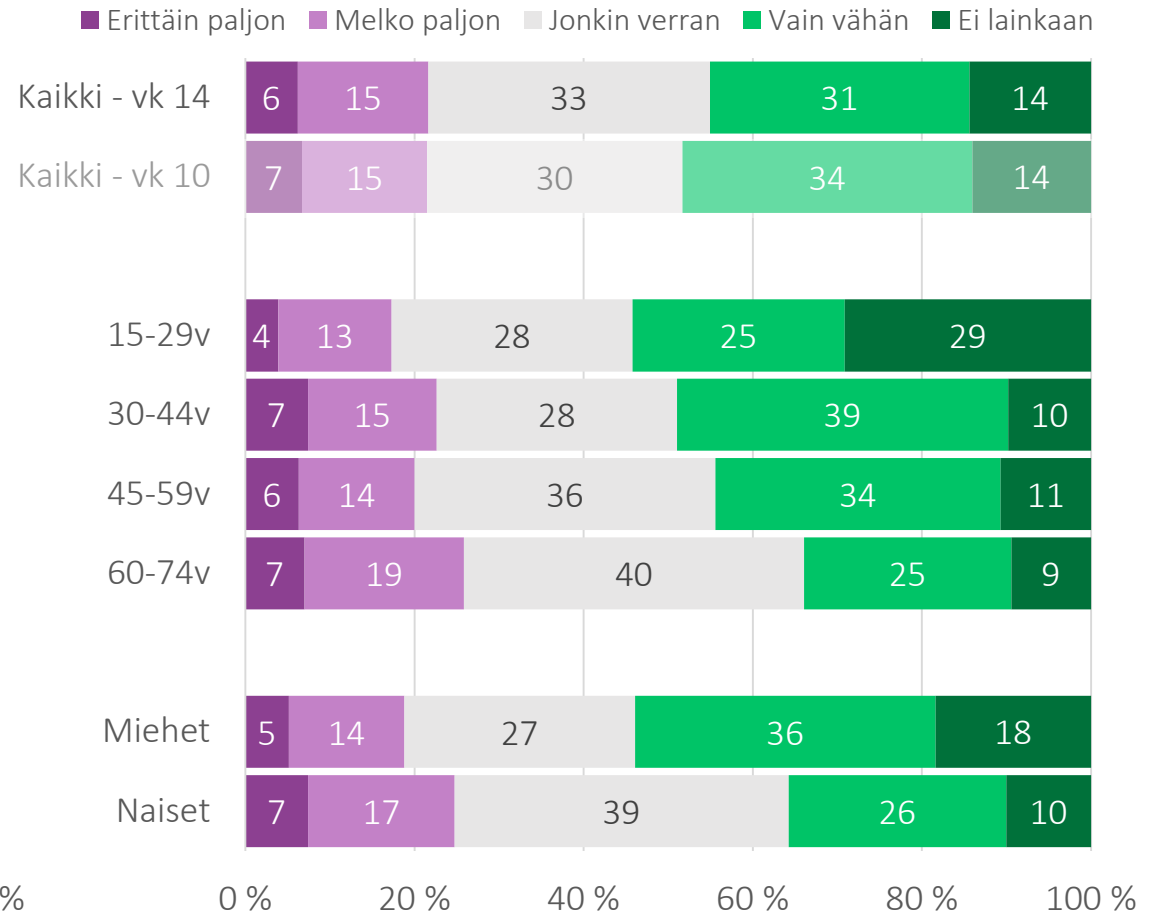
36Aa-e. Aiheuttaako sinussa huolta Ukrainan kriisin vaikutukset...

Omaan ja läheisten turvallisuuteen

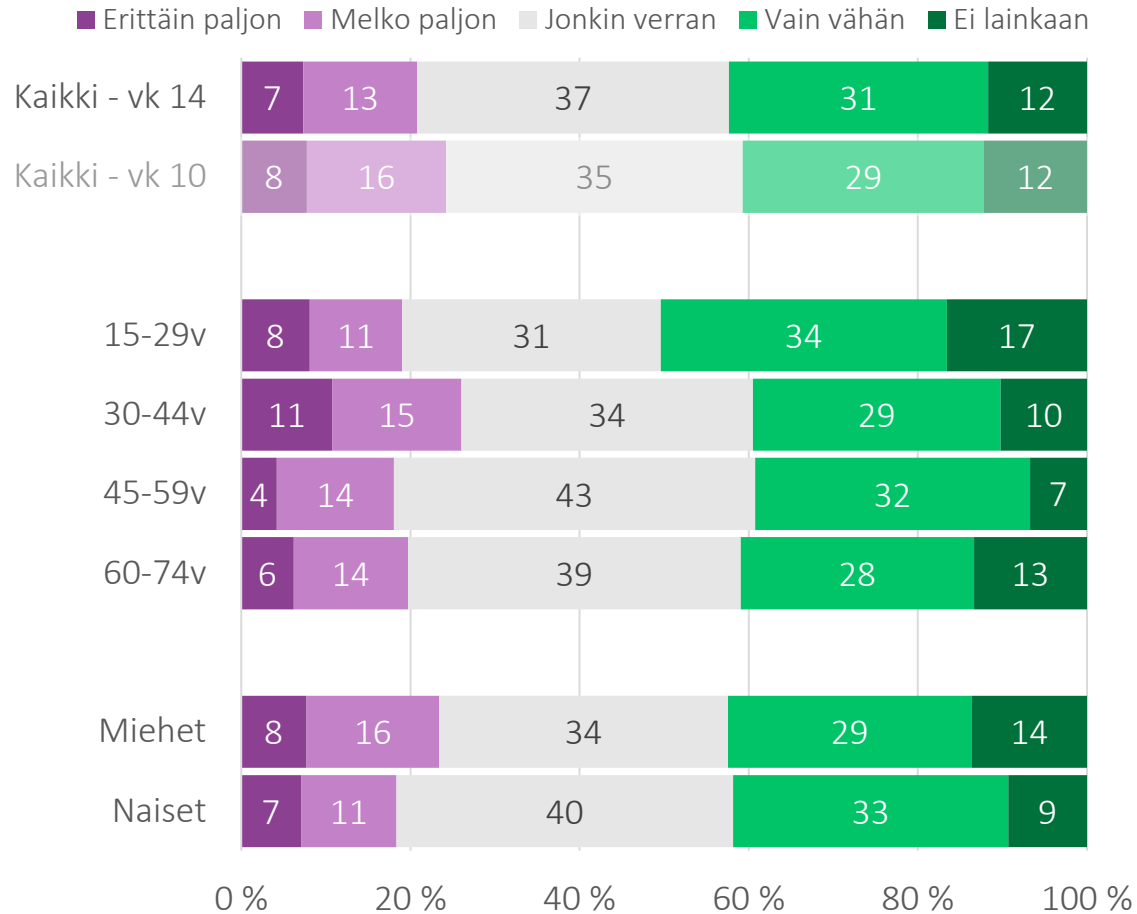
Omaan henkiseen hyvinvointiin

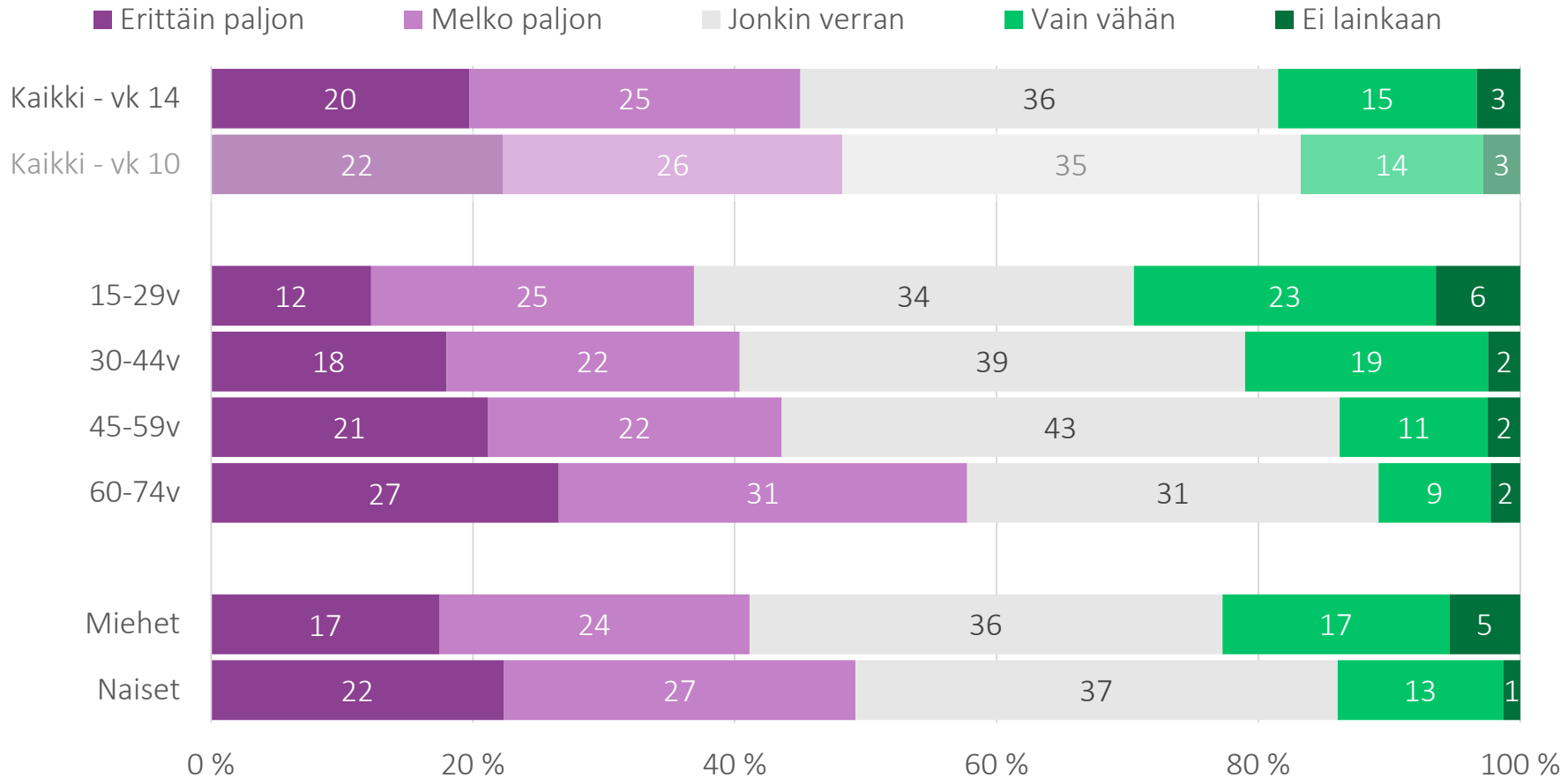
36Aa-e. Aiheuttaako sinussa huolta Ukrainan kriisin vaikutukset...

Omaan taloudelliseen tilanteeseen

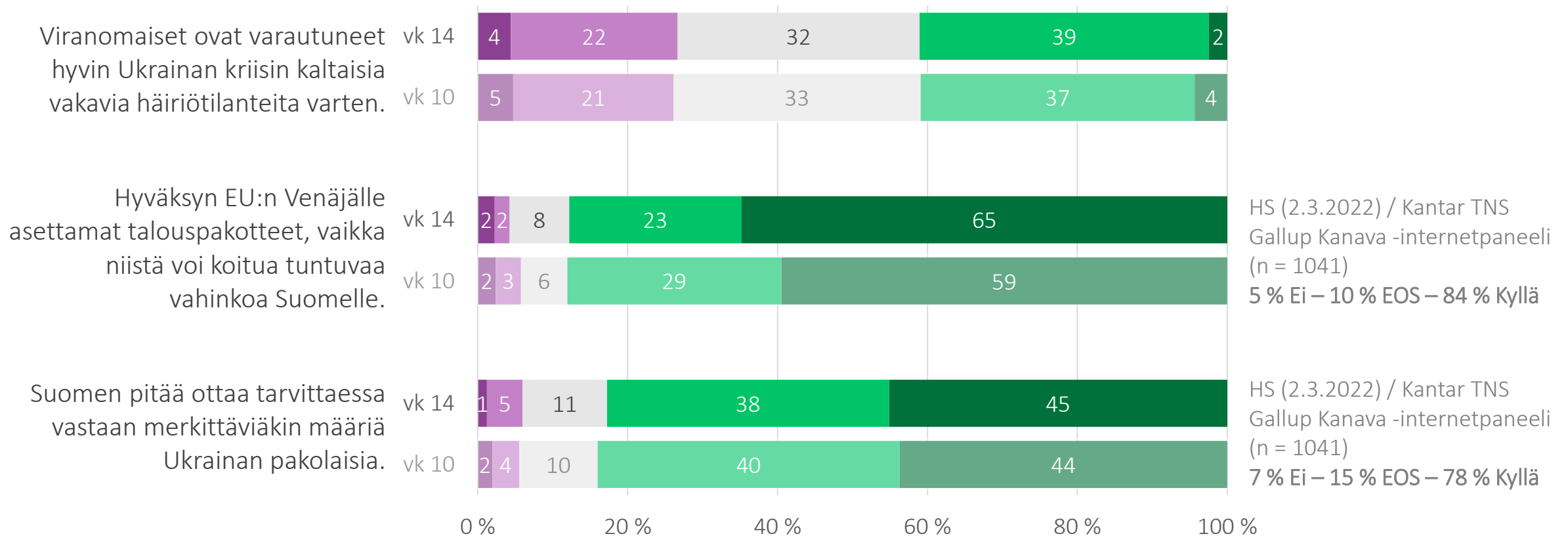

36B: Aiheuttaako sinussa huolta sodan laajeneminen Ukrainasta?

37a-c. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

■ Täysin eri mieltä ■ Melko eri mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Täysin samaa mieltä

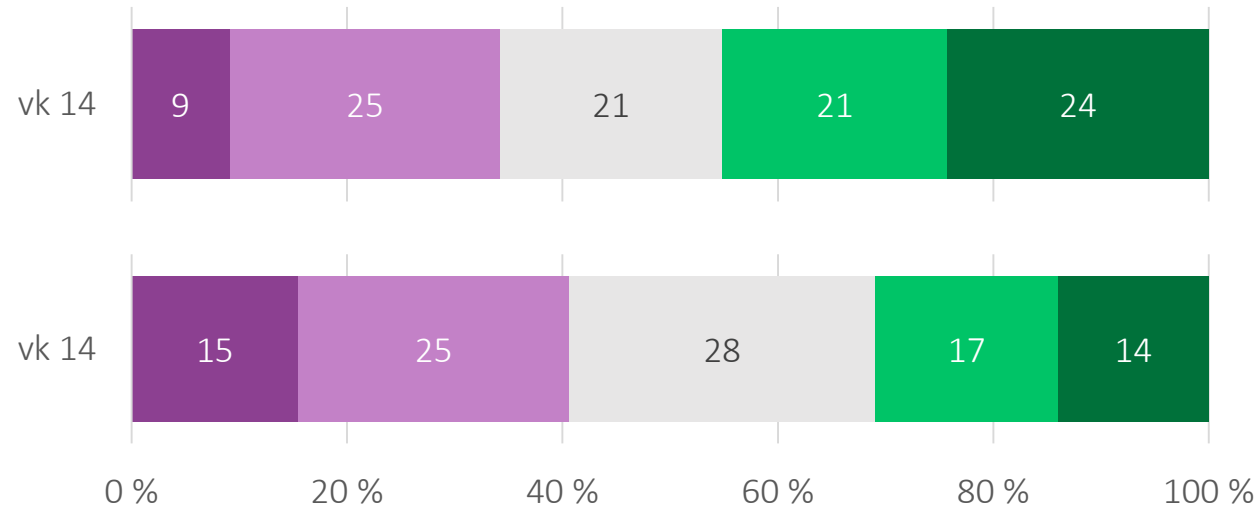

37d-e. Kulutus ja hankinnat

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

■ Täysin samaa mieltä ■ Melko samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Melko eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Olen joutunut viim. kk aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi

Aion siirtää isompia hankintoja tuonnemmaksi kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi

Kulutustottumuksia muuttaneista tai hankintoja siirtäneistä **360 hlö (34 % vastaajista)** kertoi tarkemmin tekemistään muutoksista. **Heillä kulutuksen muutokset liittyivät tyypillisimmin:**

Autoilu 48 % (171 kpl) – mm. auton käytön vähentäminen, auton vaihto lykkääntyy, auto seisontaan

Ruoka ja päivittäistavarat 37 % (133 kpl) – mm. heräteostokset pois, halvempia valintoja, ei ravintoloihin, ei vaateostoksia

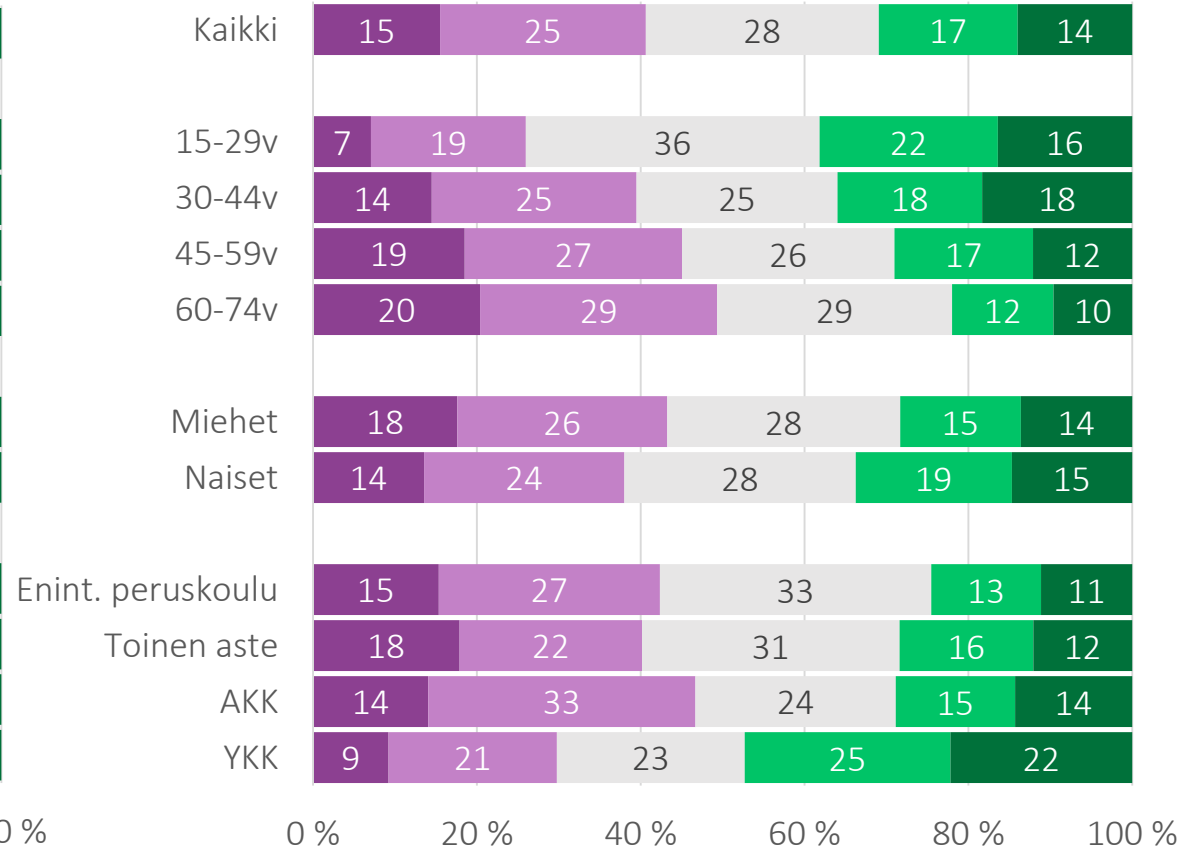
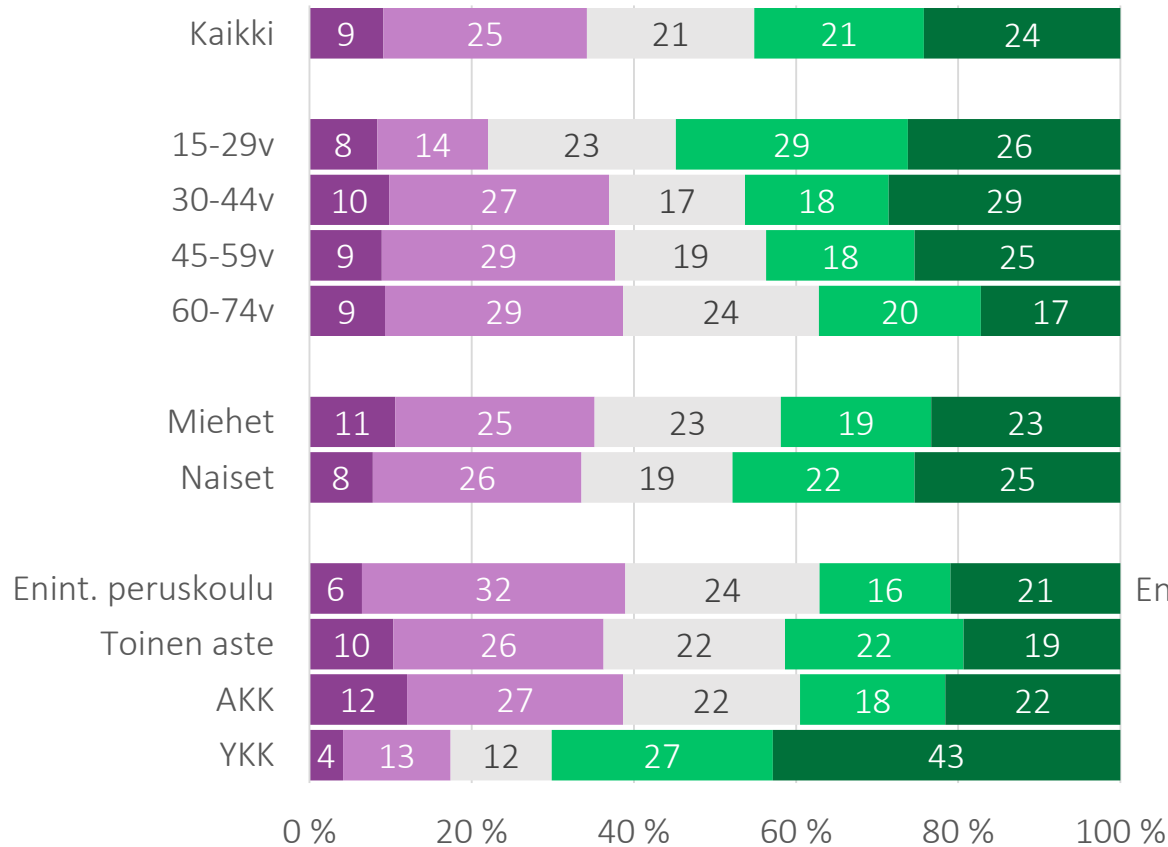
Asuminen 18 % (63 kpl) – mm. remonttien lykkäys, asunnon hankinnan/vaihdon lykkäys, lämmityksen pienentäminen

37d-e. Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

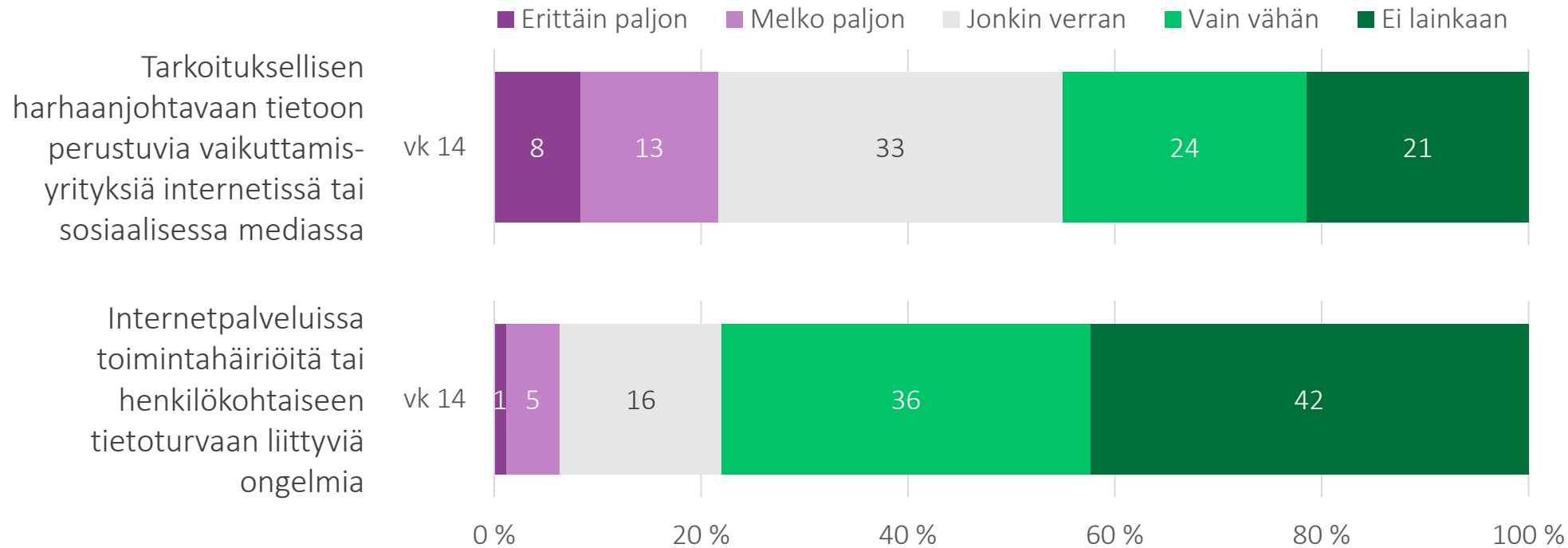
Olen joutunut viim. kk aikana muuttamaan kulutustottumuksiani tai luopumaan hankinnoista hintojen nousun vuoksi

Aion siirtää isompia hankintoja tuonemmaksi kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Melko samaa mieltä
 ■ Ei samaa eikä eri mieltä
 ■ Melko eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

44. Oletko viimeisen kuukauden aikana havainnut omakohtaisesti:

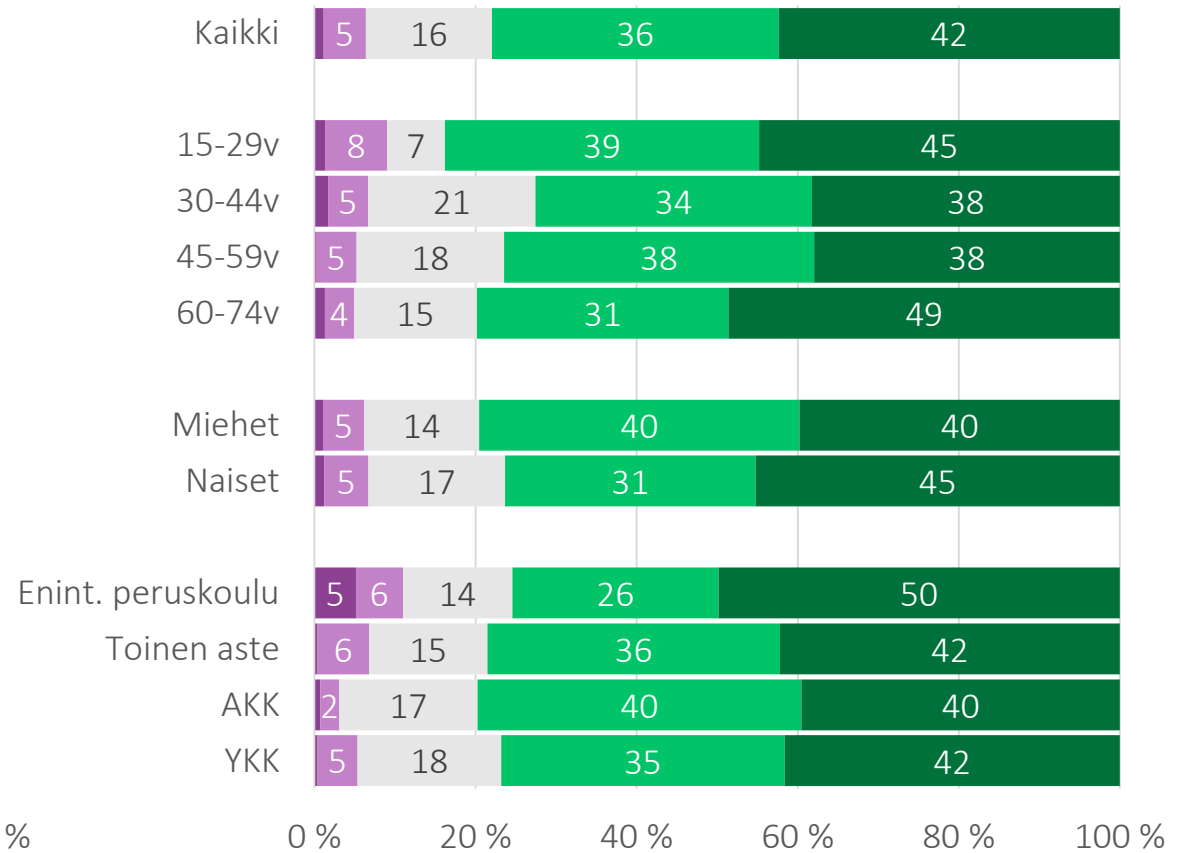
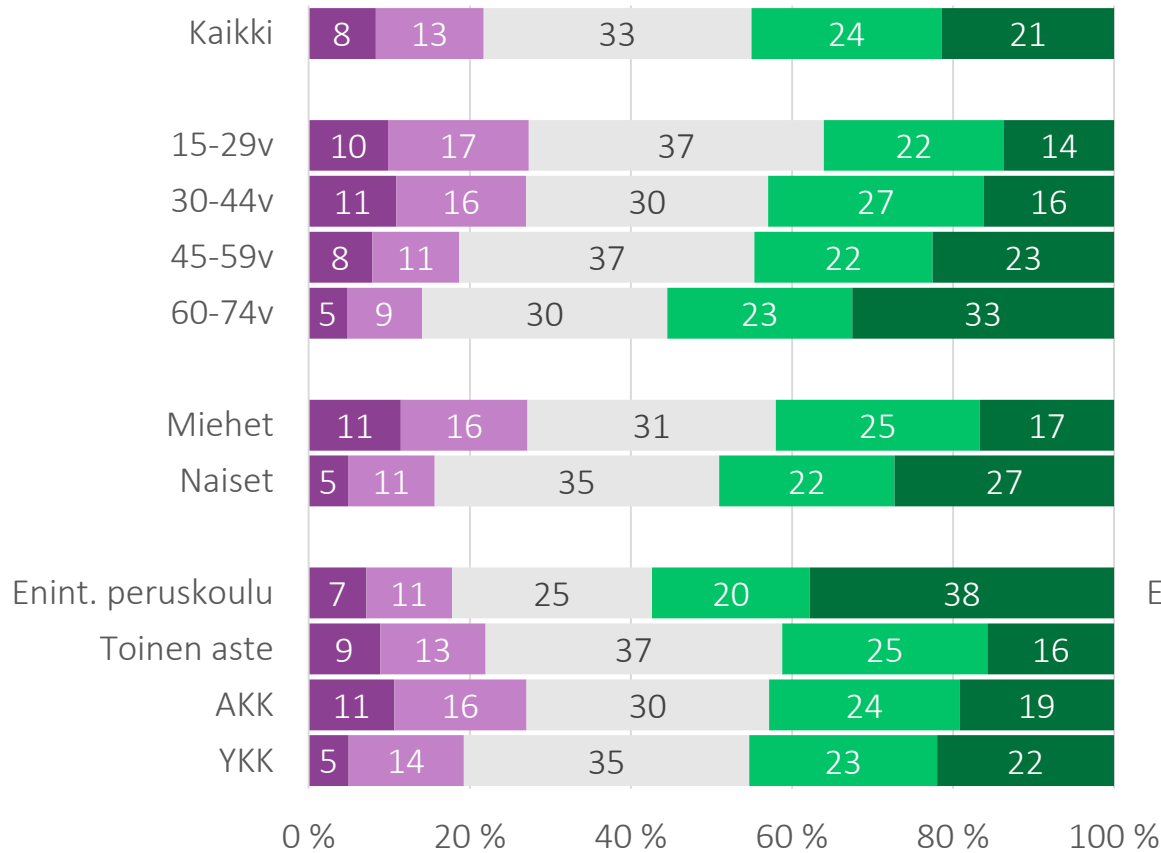
44. Oletko viimeisen kuukauden aikana havainnut omakohtaisesti:

Tarkoituksellisen harhaanjohtavaan tietoon perustuvia vaikuttamisyrityksiä internetissä tai sosiaalisessa mediassa

Internetpalveluissa toimintahäiriöitä tai henkilökohtaiseen tietoturvaan liittyviä ongelmia

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon ■ Jonkin verran ■ Vain vähän ■ Ei lainkaan

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon ■ Jonkin verran ■ Vain vähän ■ Ei lainkaan

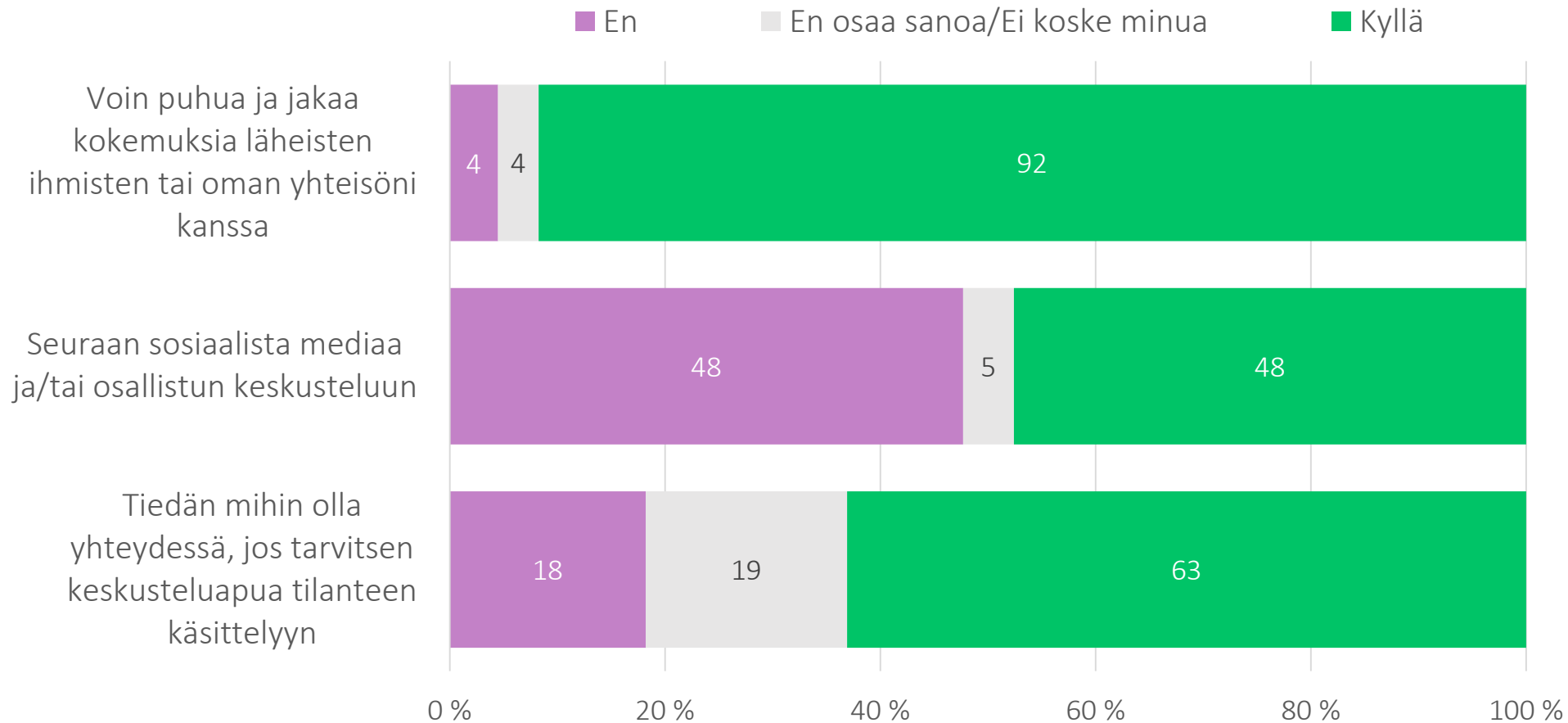

Toiminta kriisitilanteessa

- 38. Kriisitilanteessa monet kokevat tärkeäksi olla yhteydessä muihin. Kriisitilanteessa: a. voin puhua ja jakaa kokemuksia läheisten ihmisten tai oman yhteisöni kanssa; b. seuraan sosiaalista mediaa ja/tai osallistun keskusteluun; c. tiedän mihin olla yhteydessä, jos tarvitsen keskusteluapua tilanteen käsittelyyn
- 39: Monelle voi olla tärkeää löytää uusia tapoja toimia muiden auttamiseksi kriisitilanteessa. Kriisitilanteessa olisin valmis: a. tukemaan lahjoituksin järjestöjä, jotka auttavat kriisitilanteesta kärsiviä; b. tarjoamaan majoitusta kriisialueelta pakeneville; c. keräämään tarvikkeita kriisitilanteesta kärsiville; d. tekemään muuta vapaaehtoistyötä
- 40: Toivoisin lisää ohjeistusta viranomaisilta: a. miten voisin tukea omaa/läheisteneni henkistä kriisinkestävyyttä; b. miten voisin varautua kriisiin tai häiriötilanteeseen; c. miten voisin olla avuksi kriisitilanteesta kärsiville
- 41a. Viranomaisten ja järjestöjen laatima varautumissuositus kotitalouksille on 72 tunnin kotivara ruokaa ja lääkkeitä, sekä muita toimenpiteitä häiriötilanteiden varalta. Pidätkö omaa varautumistasi erilaisiin turvallisuusuhkiin ja vakaviin häiriötilanteisiin ylipäänsä:
- 41b_: Miksi arvelet varautumisesi olevan puutteellista? Valitse kaikki tilanteeseesi sopivat vaihtoehdot. *Ajanpuute; liian kallista; en ole tullut ajatelleeksi asiaa tai aihepiiri ei kiinnosta minua; en tiedä, mitä pitäisi tehdä; en usko varautumisesta olevan apua; varautuminen kuuluu muiden vastuulle; luotan, että kaikki toimii; minulla ei ole mahdollisuuksia varautua paremmin esimerkiksi sähkökatkoon (ei mahdollisuutta sähkögeneraattoriin tai puulämmitykseen); joku muu syy; en osaa sanoa (kysytään vain jos 41a: 1-3)*
- 42: Mikäli yhteiskuntaamme kohtaisi vakava kriisi tai muu vakava häiriötilanne, niin osallistuisitko vapaaehtoistehtäviin? a. omatoimisesti; b. viranomaisen pyytäessä; c. avustusjärjestön pyytäessä

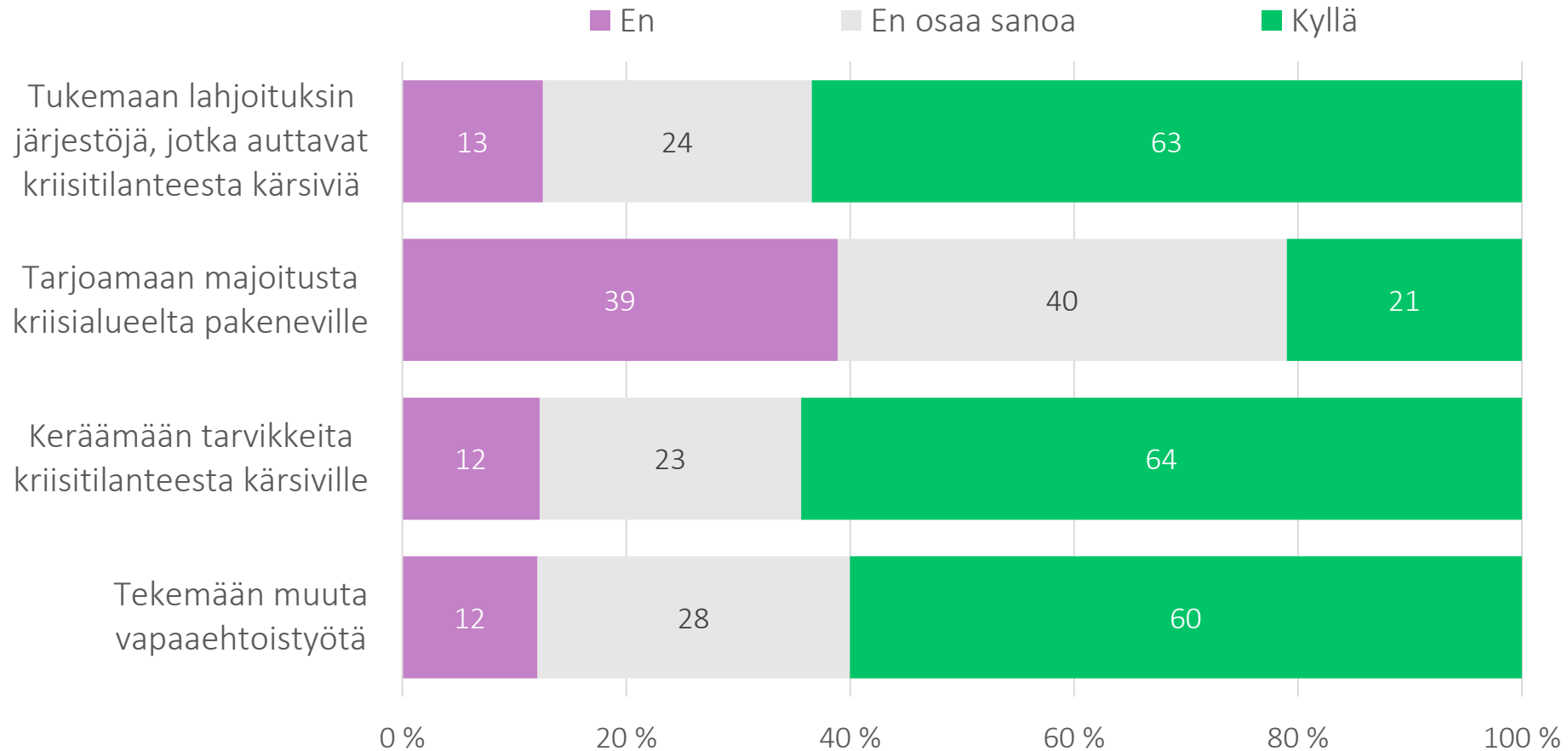
38. Kriisitilanteessa monet kokevat tärkeäksi olla yhteydessä muihin. Kriisitilanteessa:

(kysytty vain kierroksella 33)

39. Kriisitilanteessa olisin valmis:*

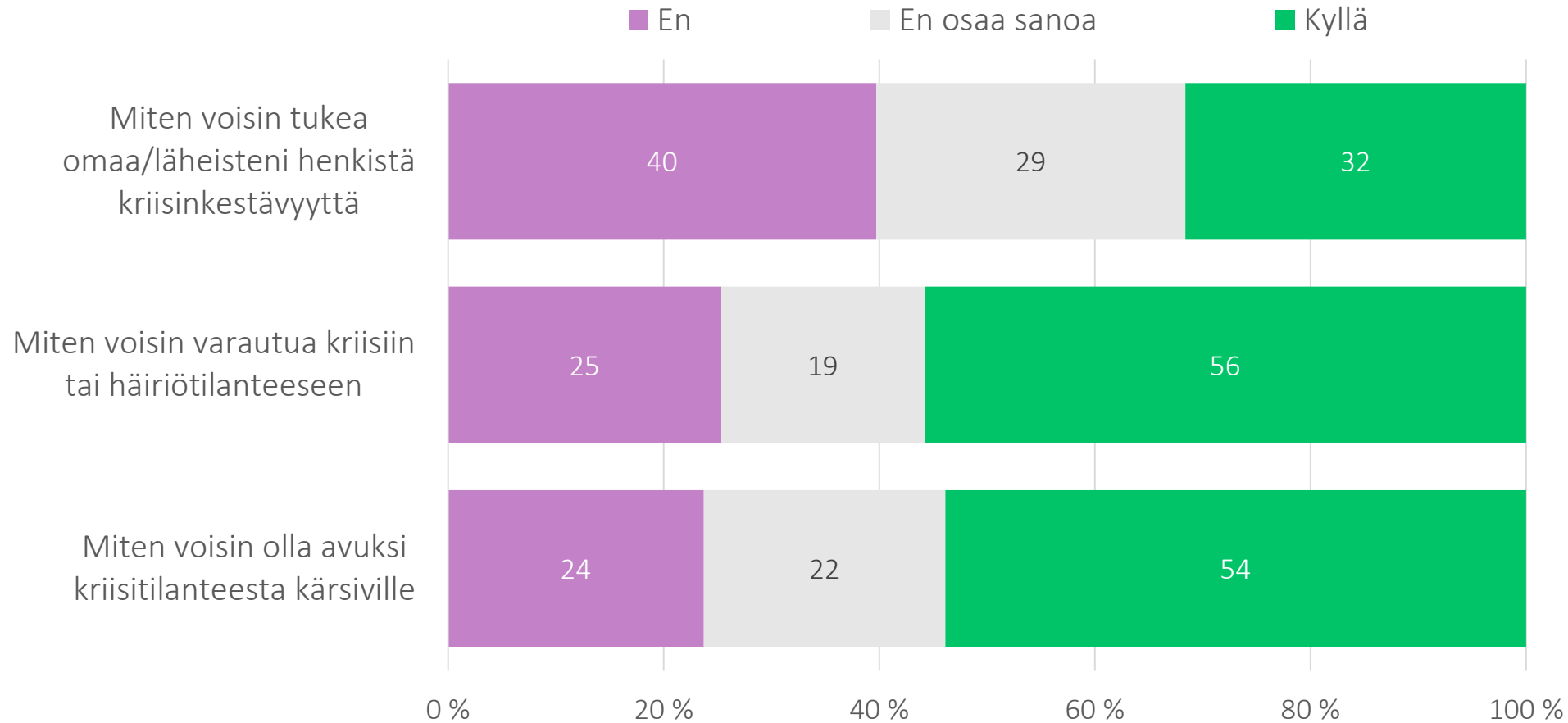
(kysytty vain kierroksella 33)

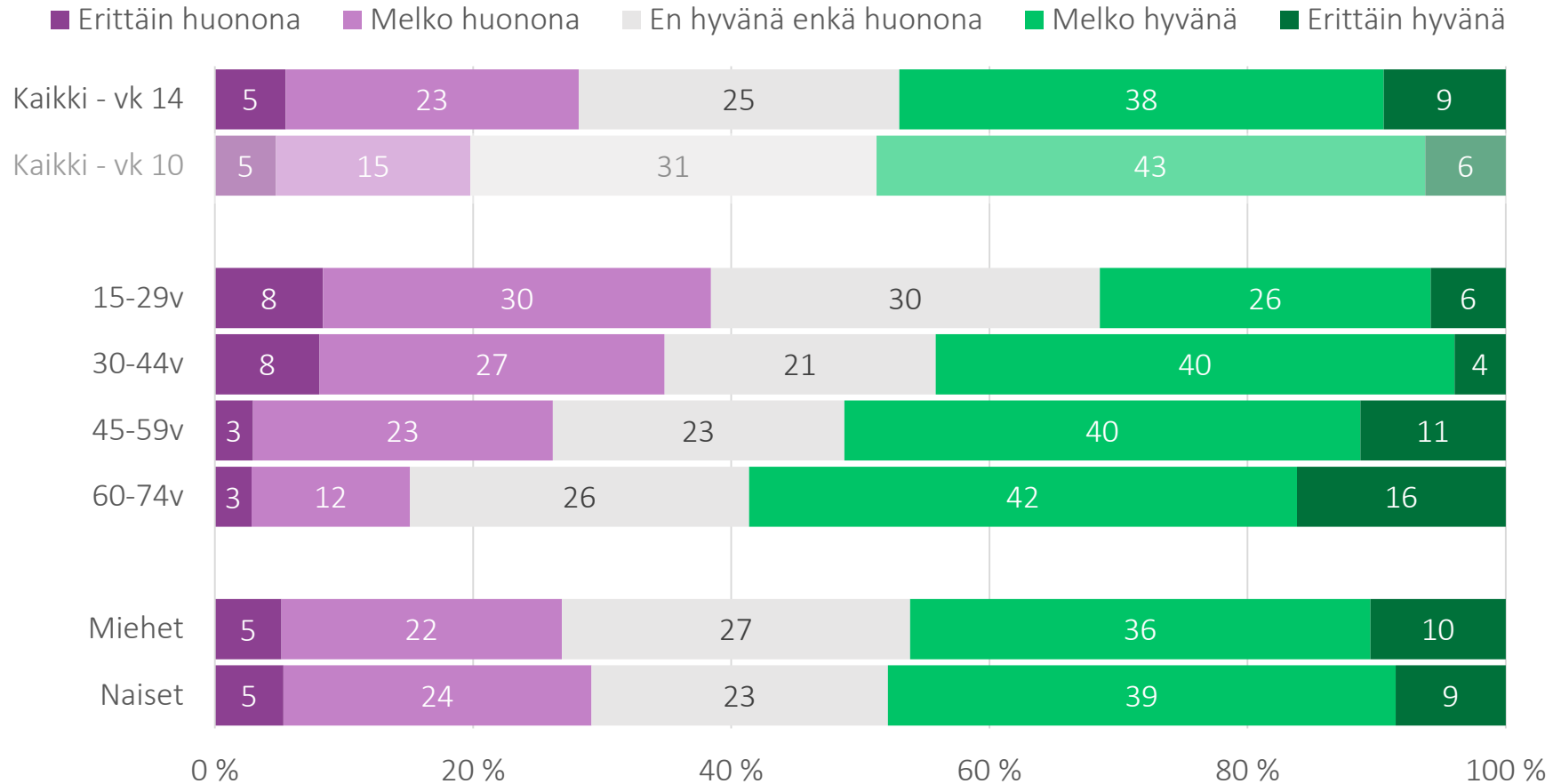
* Koko kysymys: 39. Monelle voi olla tärkeää löytää uusia tapoja toimia muiden auttamiseksi kriisitilanteessa. Kriisitilanteessa olisin valmis...

40. Toivoisin lisää ohjeistusta viranomaisilta:

(kysytty vain kierroksella 33)

41a. Pidätkö omaa varautumistasi erilaisiin turvallisuus- uhkiin ja vakaviin häiriötilanteisiin ylipäänsä:*

Kotitalouksien varautuminen ja kriisikestävyys, SPEK
(n = 1000, yli 15 v, kesä 2021)
Erittäin huonona – Erittäin hyvänä
3% - 12% - 44% - 35% - 6%

* Koko kysymys: 41a. Viranomaisten ja järjestöjen laatima varautumissuositus kotitalouksille on 72 tunnin kotivara ruokaa ja lääkkeitä, sekä muita toimenpiteitä häiriötilanteiden varalta. Pidätkö...

41b_. Miksi arvelet varautumisesi olevan puutteellista? Valitse kaikki tilanteeseesi sopivat vaihtoehdot.*

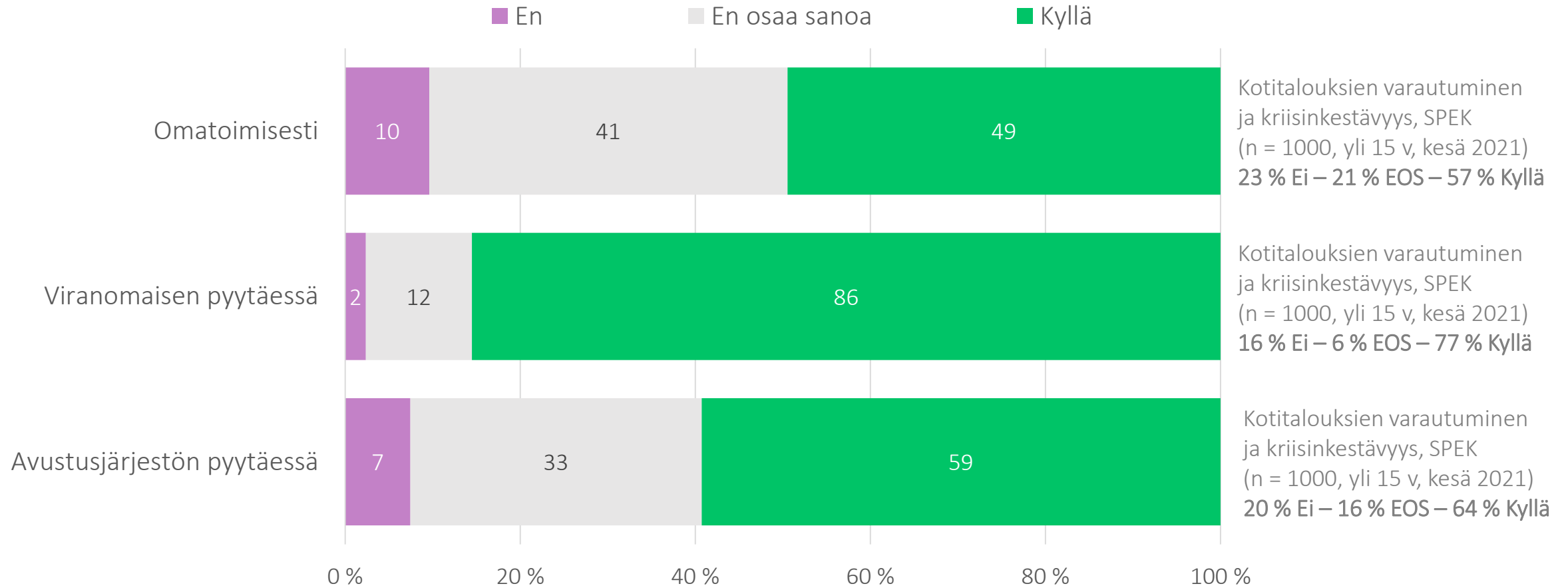

* Kysytty, jos 41a varautuminen ei ole *melko* tai *erittäin* hyvää

42. Mikäli yhteiskuntaamme kohtaisi vakava kriisi tai muu vakava häiriötilanne, niin osallistuisitko vapaaehtoistehtäviin?

(kysytty vain kierroksella 33)

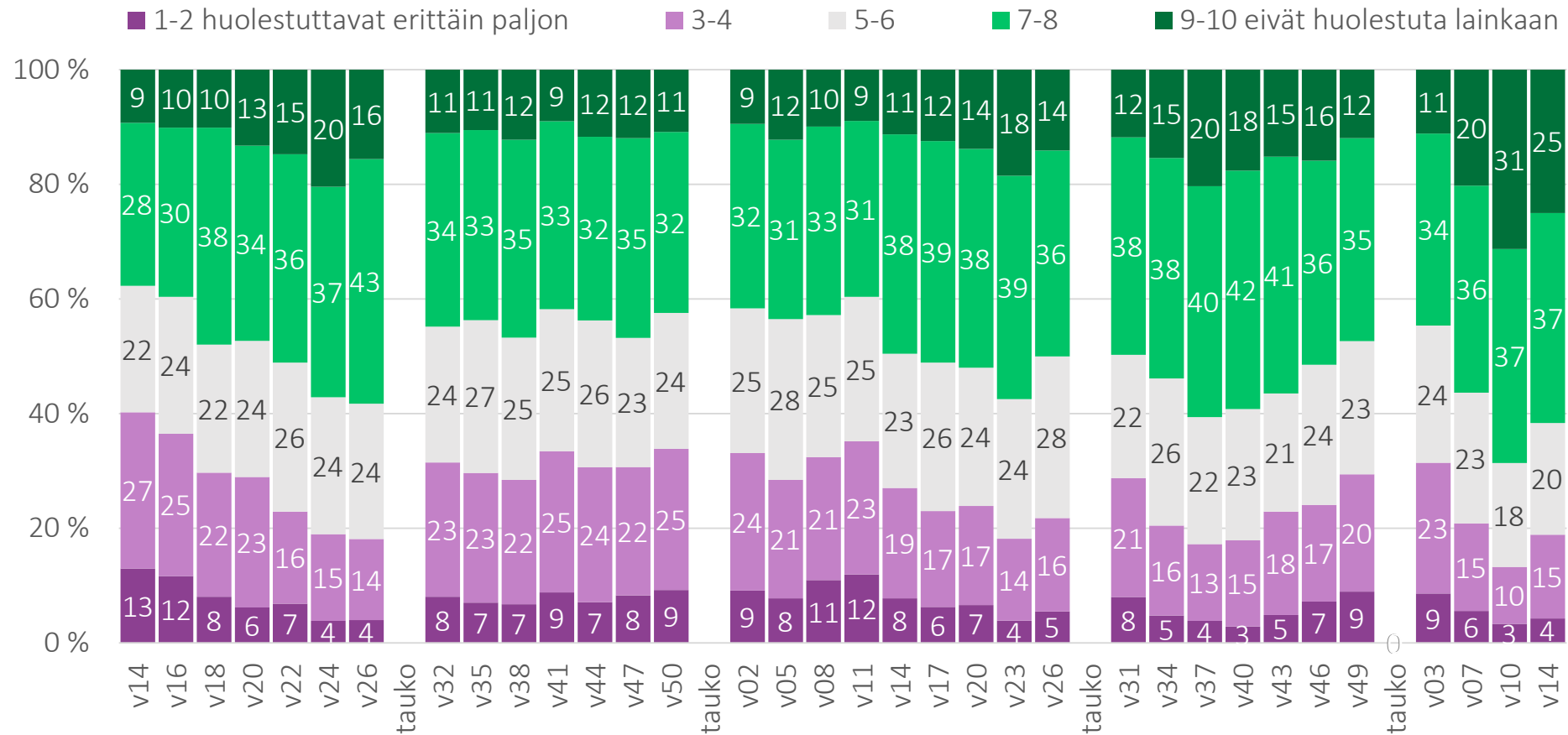

Korona

- 4. Kuinka paljon koronaepidemia ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa huolta tällä hetkellä?
- 12. Kuinka hyvin mielestäsi kuvaa viranomaisten viestintää koronakriisistä:
Tasapuolisuus; Luotettavuus; Oikeellisuus; Selkeys; Reagoinnin nopeus; Avoimuus
- 17. Seuraavassa luetellaan erilaisia koronaviruksen leviämistä ehkäiseviä suosituksia. Kuinka hyvin ne sopivat kuvaamaan käyttäytymistäsi viimeksi kuluneen viikon aikana? *Pidän yli 2 metrin turvavälin; Käytän kasvomaskia, kun en voi pitää turvaväliä; Vältän muiden ihmisten tapaamista.*
- 18q. Kuinka tarpeellista on mielestäsi suojata itseään ja muita koronaviruksen leviämiseltä (esim. käyttämällä maskia ja pitämällä etäisyyttä muihin ihmisiin) molempien koronarokoteannosten jälkeen?

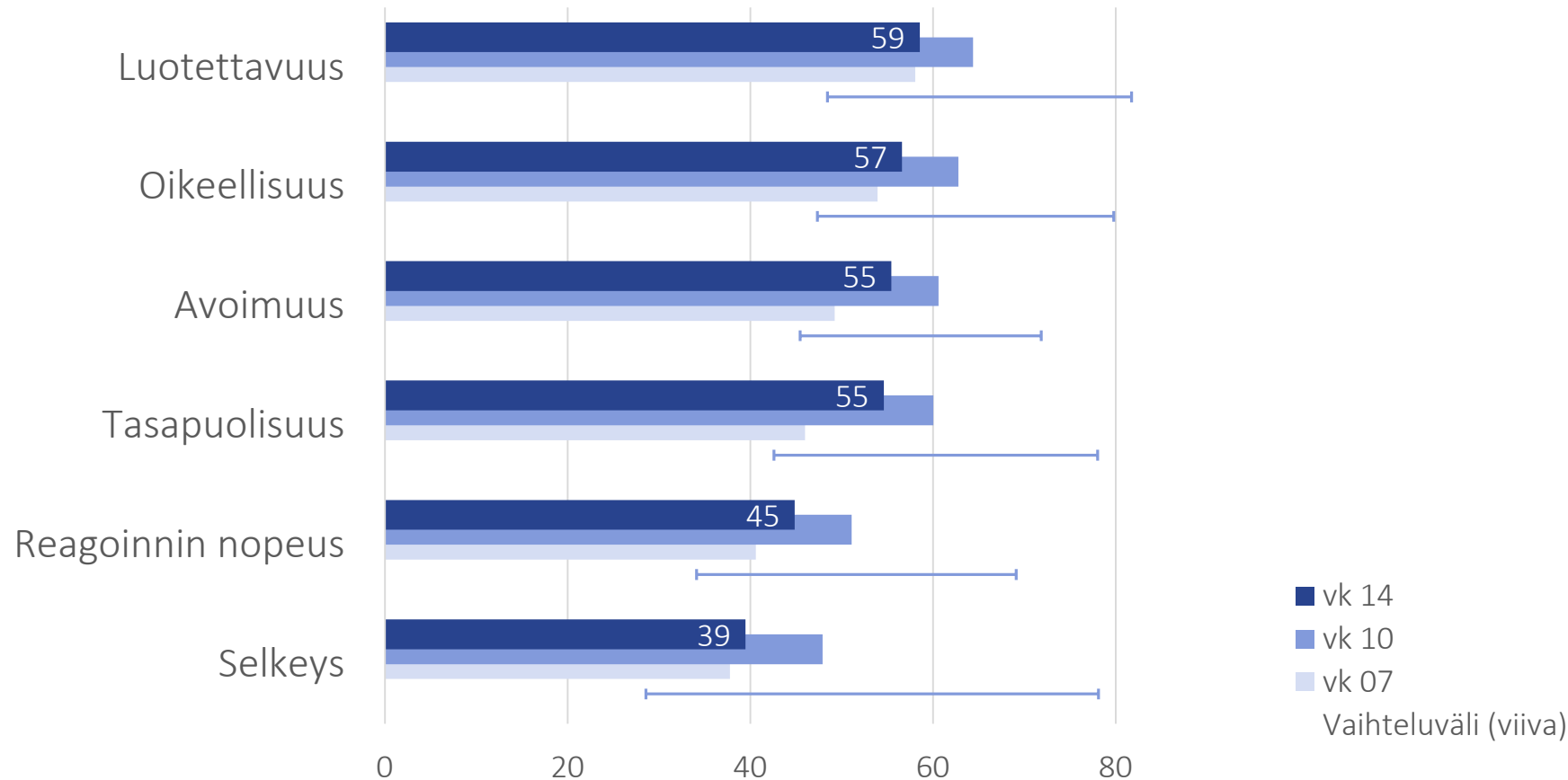
HUOM. Koronatilannetta käsitteleviä kysymyksiä on vähennetty merkittävästi kierroksesta 33 / vk 10 alkaen. Aiempien kierrosten yhteenvedoista löytyy aiheesta kattavasti tuloksia ajalta 4/2020 - 2/2022.

4. Kuinka paljon huolta koronaepidemia ja sen vaikutukset aiheuttavat sinussa tällä hetkellä?

12. Kuinka hyvin seuraavat tekijät mielestäsi toteutuvat viranomaisten viestinnässä koronakriisistä?

(melko hyvin tai hyvin)

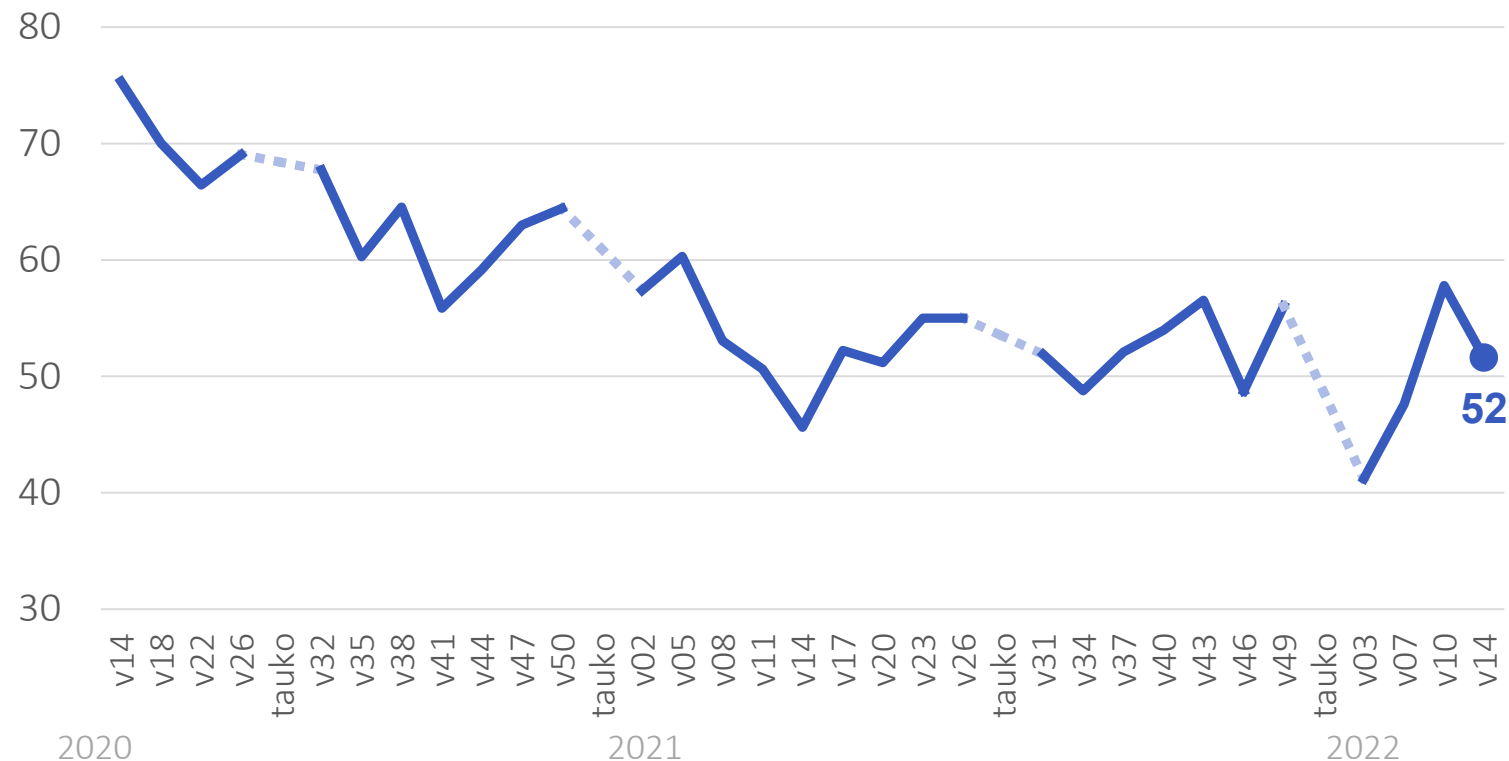

Vaihteluväli kuvaa pienintä ja suurinta vastausosuutta, joka on ilmennyt Kansalaispulssin kyselykiirroksilla 04/2020 alkaen.

12. Kuinka hyvin seuraavat tekijät mielestäsi toteutuvat viranomaisten viestinnässä koronakriisistä?

(luotettavuus, oikeellisuus, tasapuolisuus, avoimuus, reagoinnin nopeus ja selkeys)

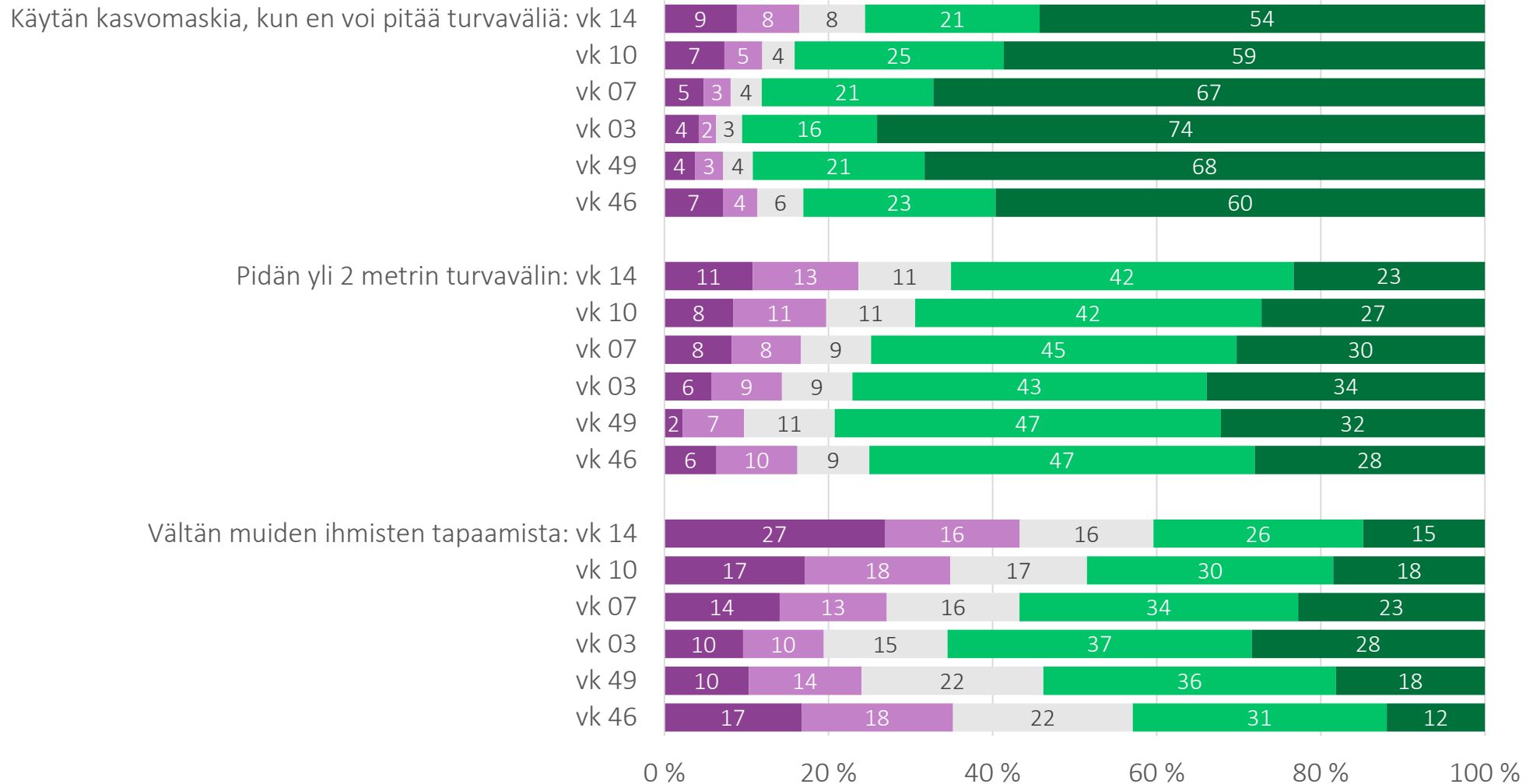
Summaindeksi, *melko hyvin* tai *hyvin* osuus vastauksista, %

Kaikki kuusi tekijää (luotettavuus, oikeellisuus, tasapuolisuus, avoimuus, reagoinnin nopeus ja selkeys) saavat summaindeksissä yhtä suuren painoarvon.

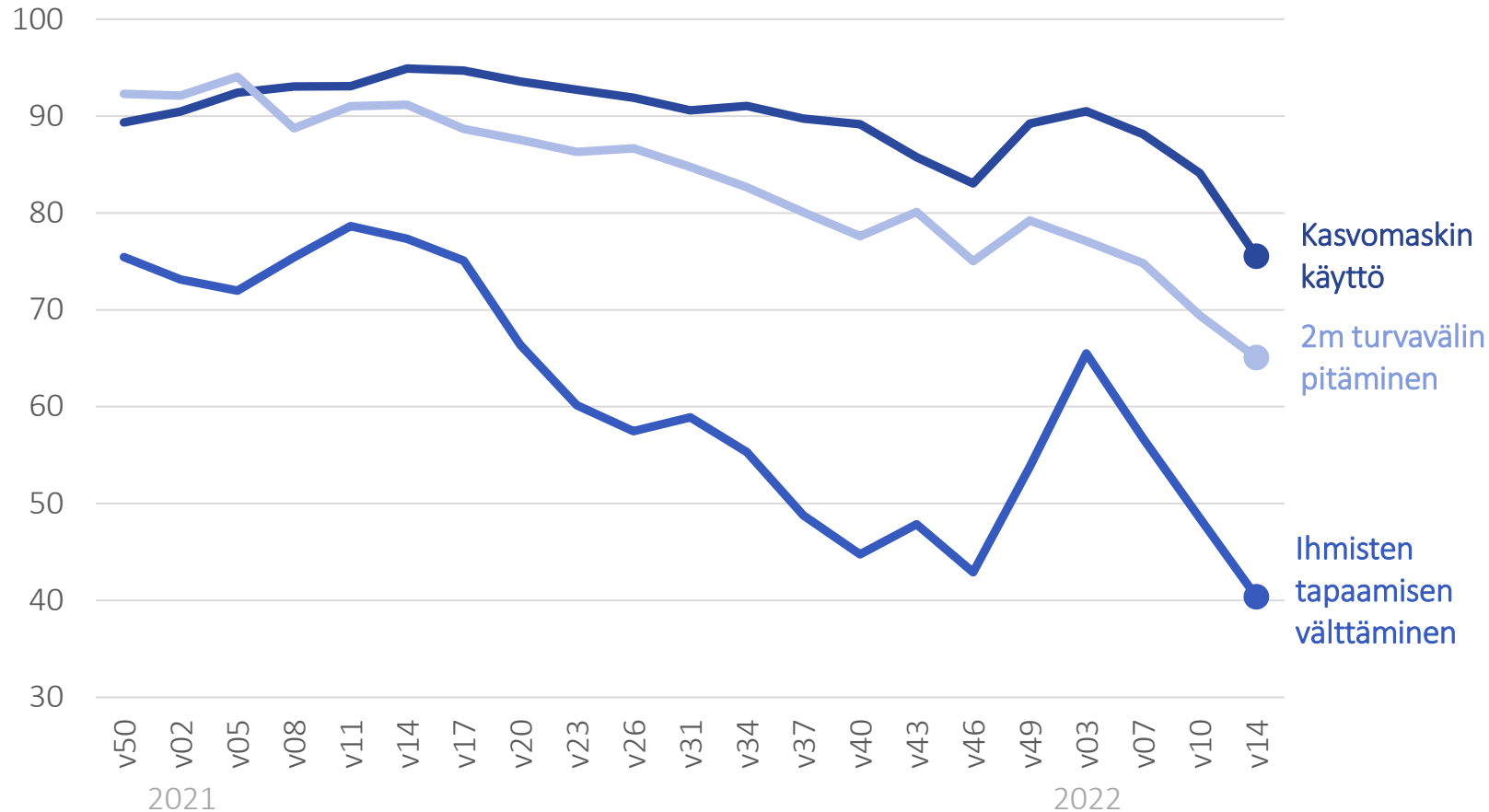
17. Käyttäytyminen viimeksi kuluneen viikon aikana

■ Sopii huonosti
 ■ Sopii melko huonosti
 ■ Ei sovi hyvin eikä huonosti
 ■ Sopii melko hyvin
 ■ Sopii hyvin

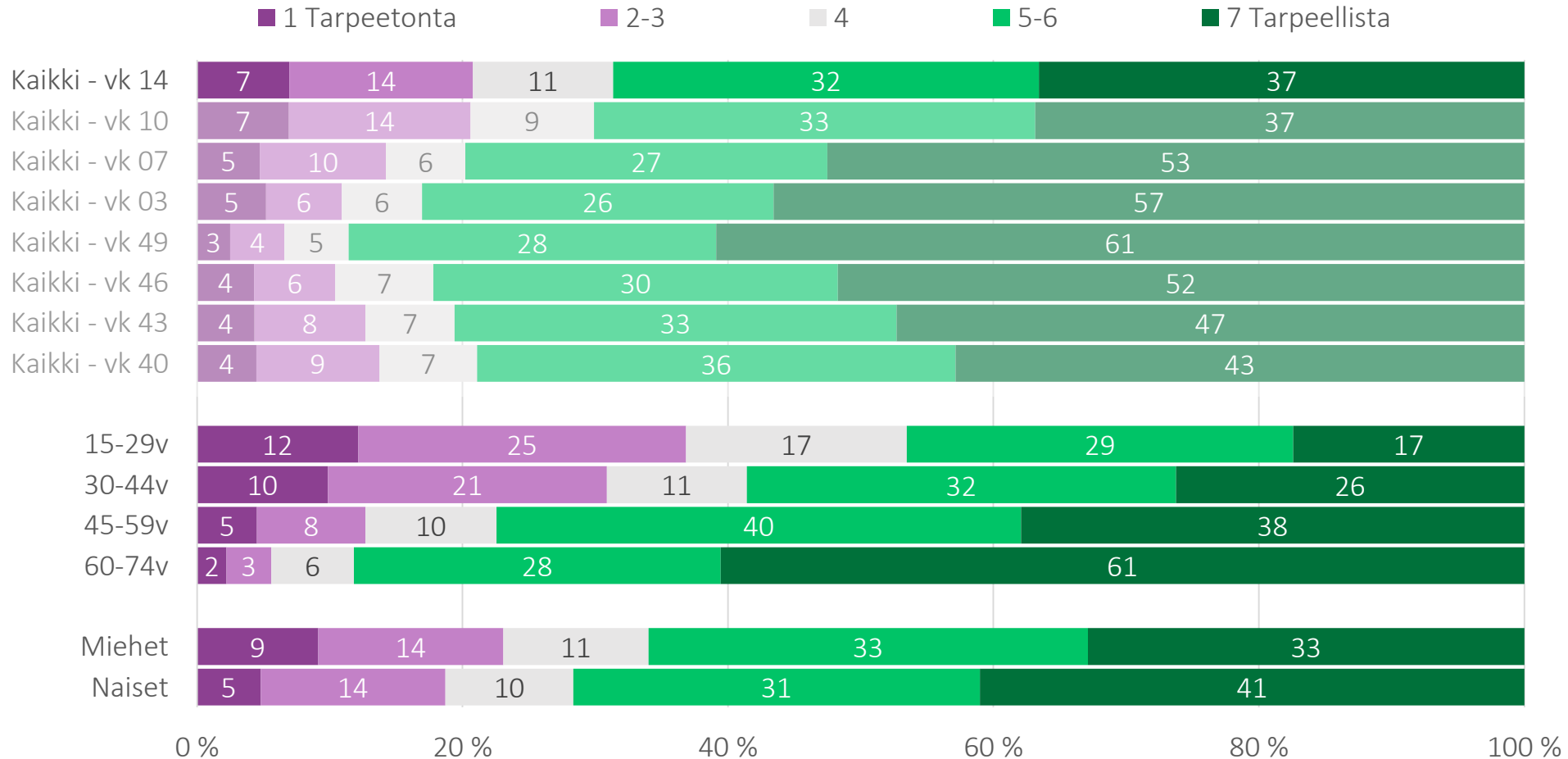

17. Käyttäytyminen viimeksi kuluneen viikon aikana

melko hyvin tai hyvin osuus vastauksista, %

18q. Kuinka tarpeellista on mielestäsi suojata itseään ja muita koronaviruksen leviämiseltä (esim. käyttämällä maskia ja pitämällä etäisyyttä muihin ihmisiin) 2-3 koronarokoteannosten jälkeen?

HUOM. Kysymysmuotoa on päivitetty kierroksella 31 / vk 03:

"...molempien koronarokoteannosten jälkeen?" >> "...2-3 koronarokoteannoksen jälkeen?"

Tutkimusselosteen yhteenveto

Kyselyn tarkoitus

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta Kansalaispulssi-kyselyn, jossa selvitetään kansalaisten näkemyksiä mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin liittyen.

Kyselyn toteutustapa ja tiedonkeruu

Kysely toteutetaan verkkokyselynä 3-5 viikon välein. Kyselyn otos muodostetaan vuonna 2022 Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä.

34. kierroksen otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen 5.2.2022–23.3.2022 vastanneista henkilöistä. Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Kansalaispulssin otoksessa oli yhteensä 2 521 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero.

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. *Vastausaktiivisuuden kasvattamiseksi tiedonkeruu-aikaa on pidennetty 9. kierroksesta lähtien kahdella vuorokaudella.* Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua sekä viimeisen päivän aamuna. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Aineiston painotus

34. kierroksen vastausaineisto (1 056 hlö) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15–74-vuotiaat mannersuomalaiset), ja painotuksessa väestötietoina käytettiin tammikuun lopun (4,08 milj. hlö) tietoja. Kalibrointimuuttujina ovat sukupuoli, suuralue, ikäryhmä ja koulutusaste.

Naiset vastasivat tälläkin kierroksella aktiivisemmin kuin miehet. 20–29-vuotiaat vastasivat heikommin kuin muut ikäryhmät. Maantieteellisesti katsoen vastausosuudet vaihtelevat selvästi kierroksittain (Kainuu 24 % vs. Pirkanmaa 48 %). Myös koulutustaso näkyi osallistumisessa, eli perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkeakoulutetut.

Kierros	Kenttäaika	Otos	Vastauksia	Vastausosuus
2020				
1. kierros	2.4. (to) – 5.4. (su)	2 911	1 240	42,6 %
...
2021				
15. kierros	13.1. (ke) – 18.1. (ma)	2 428	1 187	48,9 %
...
2022				
31. kierros	19.1. (ke) – 24.1. (ma)	2 842	1 435	50,5 %
32. kierros	16.2. (ke) – 21.2. (ma)	2 858	1 309	45,8 %
33. kierros	9.3. (ke) – 14.3 (ma)	2 495	1 131	45,3 %
34. kierros	6.4 (ke) – 11.4. (ma)	2 521	1 056	41,8 %

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET